

Avaleht>Kohtumenetlused>Tsiivilasjad>Kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine>Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata? Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Rumeenia

1 Mida tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusajades?

Täitmist käsitlevad õigusnormid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 622–913. Täitemenetlus on tsiviilkohtumenetluse teine etapp ja selle peamine eesmärk on tagada kohtuotsuse või muu täitmisele pööratava dokumendiga tunnustatud õiguse tegelik kasutamine. Sissenõudja, kes on kohtuotsuse või täitmisele pööratava dokumendiga tunnustatud õiguste omaja, kohustab täitemenetlusega võlgnikku täitma kohustusi, mida ta keeldus täitmast vabatahtlikult.

Rumeenia tsiviilkohtumenetluse seadustikus on loetletud otsesed ja kaudsed täitemeetmed.

Otsene täitmine on seotud täitmisele pööratavas dokumendis kindlaks määratud võla esemega, täpsemalt vallasvara arestimisega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 892–894), kinnisasja arestimisega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 895–901) ning millegi tegemise või millegi tegemisest hoidumise kohustuse täitmisele pööramisega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 902–913 (sealhulgas erisätted alaealistega seotud kohtuotsuste täitmise kohta; artiklid 909–913) ning tsiviilseadustiku artikkel 1527 jj). Millegi tegemise kohustuse täitmisele pööramise puhul tehakse seaduses vahet kohustusel, mida võib täita ka võlgnikust erinev isik, ja *isiklikul* kohustusel.

Kaudne täitmine seisneb täitmisele pööratava dokumendi esemeks oleva rahasumma saamises võlgniku vara sundmüügist. Kaudsete täitemeetmete näited on rahasumma arestimine või vara sissenõudmine (millele järgneb müük). Üks meede on ka kinnisasjast saadava tulu sissenõudmine.

Kohustused, mis tõenäoliselt täitmisele pööratakse, on maksekohustus, kohustus anda üle vara või selle kasutusõigus, kohustus lammutada või vabastada hooned/istandikud/rajatised, kohustus loovutada alaealiste laste isikuhooldusõigus ning määrata kindlaks nende elukoht ja külastamise ajakava.

2 Milline asutus või millised asutused on täitmisel pädev/pädevad?

Kohtuotsuste ja muude täitmisele pööratavate dokumentide täitmist korraldab kohtutäitur (*executor judecătoresc*), kelle büroo asub selle apellatsioonikohtu tööpiirkonnas, kus asub kinnisasi, kui tegemist on sissenõude pööramisega kinnisvarale / koristamata viljale ja otsese sissenõude pööramisega kinnisasjale. Vallasajade sundkorras sissenõudmist ja otsest sissenõude pööramist vallasvarale korraldab kohtutäitur, kelle büroo asub selle apellatsioonikohtu tööpiirkonnas, kus asub võlgniku elukoht või registrijärgne asukoht või asjaomane vara. Kui võlgniku elukoht või registrijärgne asukoht on välisriigis, on pädev mis tahes kohtutäitur.

Arestimismääruse pöörab sissenõudja taotlusel täitmisele kohtutäitur, kelle büroo asub selle apellatsioonikohtu tööpiirkonnas, kus asub võlgniku või arestimisega seotud kolmanda isiku elukoht või registrijärgne asukoht. Kui füüsilise või juriidilise isiku pangakontod on arestitud, on pädevus kohtutäituril, kelle büroo asub selle apellatsioonikohtu tööpiirkonnas, kus asub võlgniku elukoht või registrijärgne asukoht või kus asub panga, kus võlgnik pangakonto avas, pea- või harukontor. Kui võlgnikul on mitu pangakontot, on kõigi pangakontode arestimise pädevus kohtutäituril, kes asub ühes konto avamise kohas. Täitekohus on piirkondlik kohus, kelle tööpiirkonnas asub täitekohtu poole pöördumise kuupäeval võlgniku elukoht või registrijärgne asukoht. Kui võlgniku elukoht või registrijärgne asukoht ei ole Rumeenias, on pädevus sellel piirkondlikul kohtul, kelle tööpiirkonnas asub sissenõudja elukoht või registrijärgne asukoht, ja kui see elukoht või registrijärgne asukoht ei asu Rumeenias, on pädevus sellel piirkondlikul kohtul, kelle tööpiirkonnas asub sissenõudja volitatud kohtutäituri registrijärgne asukoht.

Täitekohus tegeleb kohtuotsuse täidetavaks tunnustamise taotluste, täitetoimingute peale esitatud kaebuste ja muude täitmisega seotud probleemidega, välja arvatud need, mis on seaduse kohaselt teiste kohtute või asutuste pädevuses.

Kohtuotsuse täidetavaks tunnustamise taotluste menetlemise eest võetav riigilõiv on 20 leud iga täitmisele pööratava dokumendi kohta (valitsuse erakorraline määrus nr 80/2013 kohtudokumentide riigilõivude kohta muudetud ja täiendatud kujul).

3 Mis tingimustel võib välja anda täitedokumendi või teha täitmisotsuse?

3.1 Menetlus

Täitetoiminguid võib teha ainult kohtuotsuse (jõustunud kohtuotsused, ajutised täitmisele kuuluvad kohtulahendid) või muude seaduse kohaselt täitmisele pööratavate kirjalike aktide (notariaalaktid, võlaväärtpaberid, vahekohtuotsused jne) alusel.

Kohtutäitur registreerib sissenõudja esitatud täitmisavalduse niipea, kui ta selle saab. Kohtutäitur tunnistab oma otsusega asjaomase lahendi täitmisele pööratavust pooli kohale kutsumata. Täitmisotsus võimaldab sissenõudjal paluda pädeval kohtutäituril kasutada õiguste tagamiseks korraga või järjestikku kõiki täitmise tagamise vahendeid, sealhulgas õigust täitekulude hüvitamisele. Täitmisotsus kehtib kogu riigis ja hõlmab ka neid täitmisele kuuluvaid dokumente, mida kohtutäitur väljastab heakskiidetud täitemenetluse raames.

Kohtutäituri võivad menetlusdokumente kätte toimetada isiklikult või oma büroo töötaja kaudu ja kui see ei ole võimalik, koosõlas kohtusse kutsumist ja menetlusdokumentide kättetoimetamist käsitlevate õigussätetega.

Kui kohtutäitur saab täitmisavalduse, otsustab ta, kas see registreerida ja avada täitetoimik või, kui see on asjakohane, keelduda täitemenetluse algatamisest, põhjendades oma keeldumist. Sissenõudjat teavitatakse otsusest viivitamata. Kui kohtutäitur keeldub täitemenetluse algatamisest, võib sissenõudja esitada 15 päeva jooksul pärast teatavakstegemise kuupäeva täiteasju menetlevale kohtule kaebuse.

Kohtutäitur taotleb täiteasju menetlevat kohtul kolme päeva jooksul pärast avalduse registreerimist täitmisotsuse tegemist ning esitab kohtule sissenõudja avalduse, täitmisele pööratava dokumendi, otsuse vormi ning riigilõivu tasumist tõendava dokumendi nõuetekohaselt kinnitatud ärakirjad.

Kohus teeb täidetavaks tunnustamise taotluse kohta seitsme päeva jooksul pärast selle registreerimist otsuse kinnisel istungil pooli kohale kutsumata. Otsuse tegemise võib edasi lükata kõige rohkem 48 tundi ning otsuse põhjendused tuleb esitada seitsme päeva jooksul pärast selle tegemist.

Täitmisotsus võimaldab sissenõudjal paluda kohtutäituril, kes täidetavaks tunnustamist taotles, kasutada kas korraga või järjestikku kõiki seadusega ette nähtud täitmisvahendeid, et tagada oma õigused, sealhulgas õigus täitekulude hüvitamisele. Täitmisotsus kehtib kogu riigis ja hõlmab ka neid täitmisele kuuluvaid dokumente, mida kohtutäitur väljastab heakskiidetud täitemenetluse raames.

Kohus võib täidetavaks tunnustamise taotluse tagasi lükata ainult juhul, kui see kuulub muu täitevasutuse pädevusse kui see, kellele taotlus tegelikult esitati, otsus või, kui see on asjakohane, dokument ei ole täitmisele pööratav dokument, muu dokument kui kohtuotsus ei vasta kõigile vorminõuetele, võlg ei ole kindel, kindlasummaline ja ei kuulu maksmisele, võlgnikul on täitemeetmete suhtes puutumatus, dokumendis on sätteid, mida ei saa täitmisele pööramisega täita või kui esineb muid takistavaid asjaolusid.

Otsus, millega kohus tunnistab täidetavaks tunnistamise taotluse vastuvõetavaks, ei kuulu edasikaebamisele, kuid selle võib läbi vaadata, kui vaidlustatakse täitmisele pööratavus. Täidetavaks tunnistamise taotluse tagasilükkamise otsuse võib vaidlustada ainult sissenõudja 15 päeva jooksul pärast otsuse teatavakstegemist.

Täitmiseotsuse lõpuosa lisatakse järgmine täitekorraldus:

„Mina, Rumeenia president,

annan käesolevaga kohtutäituritele volitused ja teen neile ülesandeks pöörata täitmisele dokument (siia märgitakse täitedokumendi üksikasjad), mille kohta käesolev täitmiseotsus tehti. Ma teen riiklikele õiguskaitseasutustele ülesandeks toetada kõigi täitetoimingute kiiret ja tõhusat tegemist ning prokuröridele ülesandeks nõuda täitedokumendi seadusekohast järgimist. (Lisatakse: kohtukoosseisu eesistuja ja kohtusekretäri allkirjad.)“

Riiklik Kohtutäiturite Liit (*Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești*) määrab justiitsministri heakskiidul kindlaks kohtutäiturite osutatavate teenuste miinimumtasud ja ajakohastab neid. Justiitsministri 14. novembri 2006. aasta määrusega nr 2550/2006 kehtestati järgmised täitetoimingute miinimum- ja maksimumtasud:

Menetlusdokumentidest teatamine ja nende kättetoimetamine: 20–400 leud

Otsene täitmine

väljatõstmise: füüsilisest isikust võlgniku puhul 150–2200 leud, juriidilisest isikust võlgniku puhul 5200 leud;

alaealiste eestkoste seadmine või nende elukoha kindlaksmääramine: 50–1000 leud;

alaealise külastamise korra määramine: 50–500 leud;

valduse üleandmine, kinnisasja piiride kindlaksmääramine, servituudide seadmine, vara võõrandamine jne: füüsilisest isikust võlgniku puhul 60–2200 leud, juriidilisest isikust võlgniku puhul 5200 leud;

rajatiste või hoonete vabastamine: füüsilisest isikust võlgniku puhul 150–2200 leud, juriidilisest isikust võlgniku puhul 5200 leud.

Kaudne täitmine

Miinimumtasu	Maksimumtasu
kuni 50 000 leu suuruse võla puhul 10 % summast ja 1000 leud ületava summa puhul 75 leud + 2 % summast	kuni 50 000 leu suuruse võla puhul 10 % summast
50 000–80 000 leu suuruse võla puhul 1175 leud + 2 % 50 000 leud ületavast summast	50 000–80 000 leu suuruse võla puhul 5000 leud + kuni 3 % 50 000 leud ületavast summast
80 000–100 000 leu suuruse võla puhul 1175 leud + 1 % 80 000 leud ületavast summast	80 000–100 000 leu suuruse võla puhul 5900 leud + kuni 2 % 80 000 leud ületavast summast
üle 100 000 leu suuruse võla puhul 2500 leud + 1 % 100 000 leud ületavast summast ja 5500 leud + kuni 0,5 % 400 000 leud ületavast summast	üle 100 000 leu suuruse võla puhul 6300 leud + kuni 1 % 100 000 leud ületavast summast

Arestimine

alla 50 000 leu suuruse võla puhul 10 % summast ja 1000 leud ületava summa puhul 75 leud + 2 % summast	alla 50 000 leu suuruse võla puhul 10 % summast
50 000–80 000 leu suuruse võla puhul 1175 leud + 2 % 50 000 leud ületavast summast	50 000–80 000 leu suuruse võla puhul 5000 leud + kuni 3 % 50 000 leud ületavast summast
80 000–100 000 leu suuruse võla puhul 1175 leud + 1 % 80 000 leud ületavast summast	80 000–100 000 leu suuruse võla puhul 5900 leud + kuni 2 % 80 000 leud ületavast summast
üle 100 000 leu suuruse võla puhul 2500 leud + 1 % 100 000 leud ületavast summast ja 5500 leud + kuni 0,5 % 400 000 leud ületavast summast	üle 100 000 leu suuruse võla puhul 6300 leud + kuni 1 % 100 000 leud ületavast summast

Käskveksli, lihtveksli või tšeki tasumisest keeldumine: 150–400 leud

Faktide kindlakstegemine ja varade inventuur: füüsilisest isikust võlgniku puhul 100–2200 leud, juriidilisest isikust võlgniku puhul 5200 leud

Kohtu poolt määratud varade müük avalikul enampakkumisel: 150–2200 leud

Vara ennetav arestimine valduse ülevõtmisega: füüsilisest isikust võlgniku puhul 100–1200 leud, juriidilisest isikust võlgniku puhul 2200 leud

Vara kohtulik arestimine valduse ülevõtmisega: füüsilisest isikust võlgniku puhul 100–1200 leud, juriidilisest isikust võlgniku puhul 2200 leud

Vara ennetav arestimine: füüsilisest isikust võlgniku puhul 100–1200 leud, juriidilisest isikust võlgniku puhul 2200 leud

Reaalse pakkumise registreerimine: 50–350 leud

Konfiskeerimised: 10 % tulust (min) – 10 % tulust (max)

Nõustamine täitedokumentide koostamise küsimustes: 20–200 leud

3.2 Peamised tingimused

Vt vastust küsimusele 2.1.

Sissenõudja ja võlgnik võivad kokku leppida, et täitemeetmed võetakse täielikult või osaliselt üksnes võlgniku rahaliste vahendite suhtes, et nende varade müük, millele sissenõue pööratakse, toimub kokkuleppel või et võlg tasutakse muul seadusega lubatud viisil.

Välisriigi kohtuotsuse puhul on nõutav lisamenetlus, nimelt tuleb vastu võtta täidetavaks tunnistamise otsus (*exequatur*).

Sissenõude saab pöörata võlgniku tuludele ja varadele, kui neid on võimalik sisse nõuda, kuid ainult ulatuses, mis on vajalik sissenõudja õiguste tagamiseks.

Vara, mille suhtes kohaldatakse *ringluse erikorda*, võib sisse nõuda ainult seaduses sätestatud tingimustel.

Võlgnike kohta on sätestatud eritingimus, mille kohaselt ei tohi täitemenetlust algatada võlgnikku nõuetekohaselt kohtusse kutsumata. Võlgnike kohta on ka kehtestatud muid erisätteid, näiteks ei tohi alaealiste võlgnike ning õigus- ja teovõimeta täisealiste võlgnike suhtes võtta täitemeetmeid, kui neil ei ole eestkostjat.

4 Täitemeetmete ese ja laad

4.1 Millist liiki vara suhtes võib täitemeetmeid rakendada?

Sissenõuet saab pöörata võlgniku tuludele, sealhulgas üldtuludele, mis on saadud hoonetest, pangakontol olevatele summadele, vallas- ja kinnisasjadele jne. Vt vastust 1. küsimusele.

4.2 Milline on täitemeetmete mõju?

Kui võlgniku omanduses või kolmanda poole valduses olevad vallasasjad on kindlaks tehtud, tuleb need arestida koos valduse ülevõtmisega. Kohtutäituri taotlusel võib arestimise dokumenteerida äriregistris (*registruł comerțului*), kinnisvaratagatiste elektroonilises arhiivis (*Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare*), pärimisregistris (*registruł succesoral*), mida peab notarite koda (*camera notarilor publici*), või muudes avalikes registrites. Alates hetkest, mil vara

arestiti valduse ülevõtmisega, ei ole need võlgnikule täitemenetluse ajal enam kättesaadavad, kusjuures nende kasutamine on karistatav trahvi rakendamisega, välja arvatud juhul, kui tegemist on süüteoaga. Kui maksmisele kuuluvat summat ära ei maksta, müüb kohtutäitur arestitud vara enampakkumise või otsemüügi teel või muul seadusega ette nähtud viisil (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 730 jj).

Arestida saab raha, väärtpabereid ja muud immateriaalset vallasvara, mida saab sisse nõuda ja mis kuulub võlgnikule või mida hoiab kolmas isik võlgniku nimel enda valduses või mida kolmas isik tulevikus talle praeguste õigussuhete kohaselt võlgneb. Kogu arestitud raha ja vara külmutatakse alates päevast, mil vastav kohtumäärus saadetakse kolmandale isikule, kelle suhtes arestimist kohaldatakse. Alates külmutamisest kuni täitmisele kuuluvas dokumendis nimetatud kohustuste täieliku täitmiseni ei tohi kolmas isik, kelle suhtes arestimist kohaldatakse, teha makseid ega muid tehinguid, mis võiksid külmutatud varasid vähendada. Kui kolmas isik, kelle suhtes arestimist kohaldatakse, ei täida arestimisega seotud kohustusi, võib võla tasumist taotlev sissenõudja, võlgnik või kohtutäitur teavitada sellest arestimise kinnitamiseks täitekohut. Lõpliku kinnitamisotsuse tagajärjeks on nõude loovutamine ja see on dokument, mis pööratakse täitmisele kolmanda isiku suhtes, kelle suhtes arestimist kohaldatakse. Pärast arestimise kinnitamist deponeerib või maksab kolmas isik, kelle suhtes arestimist kohaldatakse, kinnitamisotsusel märgitud summa. Kui kolmas isik neid kohustusi ei täida, võib kinnitamisotsuse alusel kohaldada kolmanda isiku suhtes, kelle suhtes arestimist kohaldatakse, täitemeeteid (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 780 jj).

Kui sissenõue pööratakse kinnisasjale ja kui võlgnik võlga ei tasu, algatab kohtutäitur pärast täidetavaks tunnistamise teate kättetoimetamist ja kinnistusraamatusse kandmist müügi protsessi (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 812 jj).

4.3 Milline on selliste meetmete kehtivus?

Täitmine lõpeb kuus kuud pärast mis tahes täitetoimingu täitmist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 696 jj), kui sissenõudja ei ole selle aja jooksul muid sissenõudmismeeteid võtnud.

Aegumistähtaeg on kolm aastat (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 705 jj).

5 Kas sellise meetme kohaldamise otsust on võimalik edasi kaevata?

Kaebuse võib esitada tegelike täitetoimingute peale; täitmisele kuuluva dokumendi peale võib edasi kaevata, et täpsustada selle dokumendi sisu, ulatust ja täitmist. Kui täitemeeteid võetakse kohtuotsuse alusel, ei saa võlgnik neid vaidlustada, tuginedes asjaolule või õigusnormile, millele ta oleks saanud tugineda esimese astme kohtus, või esitades kaebuse selle kohtuotsuse peale. Sama isik ei saa uut kaebust esitada põhjustel, mis olid olemas esimese kaebuse esitamise ajal.

Pädev kohus on täitekohus, või täitmisele kuuluva dokumendi sisu, ulatuse või täitmise täpsustamise puhul täitmisele kuuluva otsuse teinud kohus.

Kaebuse võib esitada 15 päeva jooksul alates päevast, mil:

kaebaja sai teada täitekorraldusest;

asjaomane huvitatud isik sai teada arestimise kohaldamisest;

võlgnik sai kohtukutse või sai teada täitemenetluse algatamisest.

Täitmisele kuuluva dokumendi sisu, ulatuse või täitmise selgitusi käsitleva kaebuse võib esitada igal ajal, kui pole aegunud õigus taotleda täitetoimingu tegemist. Kaebuse, milles kolmas isik väidab endal olevat omandiõigus või asjaõigus sissenõutud varale, võib esitada 15 päeva jooksul pärast vara müüki või võõrandamist. Kaebuse esitamata jätmise nimetatud tähtaja jooksul ei takista kolmandatel isikutel oma õiguste teostamiseks eraldi kaebust esitada.

Kui kohus on täitmise peale esitatud kaebuse vastu võtnud, tühistab ta vajaduse korral täitekorralduse, mille vastu kaebus esitati, või teeb otsuse täitetoimingu korrigeerimise, tühistamise või lõpetamise kohta, täitmisele kuuluva dokumendi tühistamise või selgitamise kohta või täitemeete kohta, mille täitmisest keelduti. Kui kohus lükkab kaebuse tagasi, võib kaebajat kohustada hüvitama kahju, mis tekkis täitmisega viivitamise tõttu, ja kui kaebus esitati pahatahtlikult, trahvitakse kaebajat.

6 Kas täitmisel on piiranguid, eriti seoses võlausaldaja kaitsesega, ja ajalisi piiranguid?

Teatud varadele ei saa sissenõuet pöörata. Vallasvara puhul on selliseks varaks võlgnikule ja tema perele hädavajalikud isiklikud või majapidamisesemed, kultusesemed, puudega inimesele ja haigete eest hoolitsemiseks hädavajalikud esemed, võlgniku ja tema pere kolme kuu toit ja kui võlgnik elatub põllumajandusest, siis järgmise saagini vajaminev toit, elatusvahendid tagavad loomad ja loomadele kuni järgmise saagini vajalik sööt, kolme talvekuu jooksul võlgnikule ja tema perele vajalik kütus, isiklikud või perekonnale kuuluvad kirjad, fotod, maalid jne.

Peale selle võib võlgniku töötasu või pensioni arestida ülalpidamiskohustuse puhul üksnes kuni poole igakuise netotöötasu ulatuses ja muud liiki kohustuste puhul ainult kuni ühe kolmandiku igakuise netotöötasu ulatuses.

Kui töötasu või võlgnikule regulaarselt makstavad summad, mis tagavad võlgnikule elatise, on riigi netotöötasu alammäärast väiksemad, võib sisse nõuda kuni pool töötasu alammäära ületavast sissetulekust.

Sissenõuet ei saa pöörata riiklikele toetustele, lastetoetustele, haige lapse hooldustoetustele, rasedus- ja sünnitushüvitistele, matusetoetustele, riiklikele õppetootustele, päevarahadele jne.

Vt ka vastust küsimusele 4.3.

Seotud lingid

<http://www.executori.ro/> <http://www.just.ro/>

Viimati uuendatud: 24/08/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.